

ادبیات فارسی (۳)

۱- الف) مغنی: آوازه خوان

ب) مرال: غزال، آهو

پ) کرجی: نوعی قایق

(صفحه ی ۹۴ و ۹۵ کتاب درسی)

۲- الف) کسانی که با عشق و محبت نسبت به معشوق راه روند. (روشنی و گرمی داشته باشند.)

ب) از نادانان و ریاکاران باید پرهیز کرد.

(صفحه ی ۱۰۹ کتاب درسی)

۳- مفهوم کلی بیت «وحدت وجود» است. اگر در اصل این که هستی، مطلق حق است، تأمل و تدبّر کنی، متوجه می شوی که همه یکی است و حق است که به صورت های مختلف ظاهر می گردد و دیده و بیننده و دیدار همه اوست.

(صفحه ی ۱۱۳ و ۱۱۵ کتاب درسی)

۴- مقصود از «دریا» وجود حق تعالی است و مقصود از «شبنم» هر چیزی غیر از خداست.

(صفحه ی ۱۲۲ کتاب درسی)

۵- بیت های داده شده به وادی پنجم که وادی «توحید» است، اشاره دارد.

(صفحه ی ۱۲۵ کتاب درسی)

۶- الف) از ماجرای عشق، شمه ای را با تو گفتم، زیرا که اگر روشن تر بگویم، نه فهم تو تاب تحمل و شنیدن آن را دارد و نه زبان من قدرت بیانش را.

ب) خود را چنان که هستی نشان مده و معرفی مکن. گیاه بام: علفی که از دانه ی کاه گل و یا ریخت و پاش چینه ی مرغان بر پشت بام روید. به کنایه کسی یا چیزی که مورد توجه نباشد، زیرا گیاه بام را کسی آب و کود نمی دهد و نگران خشکیدن آن هم نیست.

پ) دشمنان موجب آزار او می شوند و دوستان هم عمر او را تلف و تباه می سازند. غیرت: حسد

(صفحه ی ۱۳۰ و ۱۳۱ کتاب درسی)

۷- تضاد: فنا، بقا / مراعات نظیر: پیل، شاه، مات، پیاده

(صفحه ی ۱۳۹ کتاب درسی)

۸- کتاب «لطایف الطوایف» از فخرالدین علی صفی است.

(صفحه ی ۱۳۵ کتاب درسی)

۹- «آرمان رنو» شاعر فرانسوی قرن نوزدهم از شاعران بزرگ ایران به ویژه «حافظ» تأثیر پذیرفته و اثر زیبای خود «شب های ایرانی» را با چنین اثرپذیری، آفریده است.

(صفحه ی ۱۴۷ کتاب درسی)

۱۰- سنگ: نماد انسان مغرور، ناشکیبا و بی تحمل است.

خاک: نماد انسان متواضع، صبور است.

(صفحه ی ۱۵۷ کتاب درسی)

۱۱- الف) چه سرمای سخت و غریبی

ب) پسران بازرگان پند پدر را شنیدند و منافع آن را به خوبی دریافتند.

پ) همیشه مراقب بود تا پادشاهی زبردستی را مورد خشم قرار می داد و به آن

زبردست آسیب می رساند و او را از کار برکنار می کرد. (یا او را بیچاره می کرد).

(صفحه های ۳۹، ۴۹ و ۱۵۷ کتاب درسی)

۱۲- الف) نماد آدم هایی که همواره تلاش می کنند، بین دیگران جدایی بیندازند (یا

نماد کسانی که اختلاف و جدایی می اندازند).

ب) نماد آدم هایی که با هم زندگی می کنند (یا نماد دوستان).

(صفحه ی ۳۱ کتاب درسی)

۱۳- الف) ابوالفضل رشیدالدین میبیدی ب) زکریا اخلاقی

(صفحه ی ۸۷ و ۱۱۰ کتاب درسی)

۱۴- الف) کار بیپوده کردن ب) سکوت کردن

(صفحه ی ۱۰ و ۵۸ کتاب درسی)

۱۵- ۱) گیر کردن خار به لباس شاعر ۲) دوری کردن خار از شاعر

(صفحه ی ۷۱ کتاب درسی)

۱۶- گزینه ی «ب» و آیه ی داده شده هر دو به ناپایداری مخلوقات و جاودانگی خداوند

اشاره دارند. (صفحه ی ۳ کتاب درسی)

۱۷- براعت استهلال

(صفحه ی ۸ کتاب درسی)

۱۸- بیت «ب» و حدیث داده شده هر دو به شباهت بهار و سبز شدن طبیعت به

واقعیه «معاد» اشاره دارند و این که یادآور رستاخیز است.

(صفحه ی ۸۷ و ۸۸ کتاب درسی)

۱۹- اول شخص

(صفحه ی ۲۰ کتاب درسی)

۲۰- ۱- رخش از خون دل هرگز مشویا

(صفحه ی ۷۳ و ۱۴۹ کتاب درسی)

۲- سبک سیر - دامگه خاک

زبان فارسی (۳)

۱- الف) سپر، یخچال

ب) سوفار، آژفنداک، برگستوان

(صفحه ی ۹۴ کتاب درسی)

۲- پزشکی را دیدند که هنگام عبور از قبرستان، بالاپوش خود را بر روی سر می کشید. علت آن را پرسیدند، گفت از مردگان این قبرستان، شرمندهام. زیرا بر هر مرده ای که می گذرم داروی من را خورده است و به هر قبری که نگاه می کنم از خوردن داروی من مرده است.

(صفحه ی ۱۰۷ و ۱۰۸ کتاب درسی)

۳- الف) ویژگی این مصراع، تقدیم مسند بر نهاد است.

ب) ویژگی این جمله، تقدیم فعل بر دیگر اجزای جمله است.

(صفحه ی ۱۱۷ و ۱۱۸ کتاب درسی)

۴- الف) مماناد = نماند / فعل دعایی است.

ب) شنیدستم = شنیده ام / فعل ماضی نقلی است.

(صفحه ی ۱۲۹ و ۱۳۲ کتاب درسی)

۵- ماست بند = ماس بند / کاهش

سنبل = سمبل / ابدال

(صفحه ی ۱۱۹ و ۱۳۴ کتاب درسی)

۶- الف) دانش نامه ی جهان اسلام، از مراجع اصلی تحقیق است و جزء دایرة المعارف هاست.

ب) تاریخ رجال ایران، از مراجع اصلی تحقیق است و جزء زندگی نامه هاست.

(صفحه ی ۱۴۵ و ۱۴۸ کتاب درسی)

۷- بشکست: گذرا

نیفزاید: ناگذر

(صفحه ی ۱۵۴ کتاب درسی)

۸- الف) در این عبارت، از نقش زبان برای آفرینش ادبی استفاده شده است.

ب) در این جمله، از نقش زبان برای ایجاد ارتباط استفاده شده است.

(صفحه ی ۱۵۹ و ۱۶۰ کتاب درسی)

۹- املا ی درست: «التزامات شعری، ستبر و سترگ، اجرت المثل خانه»

(صفحه های ۱۴۰، ۱۸۰ و ۱۸۱ کتاب درسی)

۱۰- الف) فک اضافه = چشم شیخ ما

ب) حرف اضافه = به او

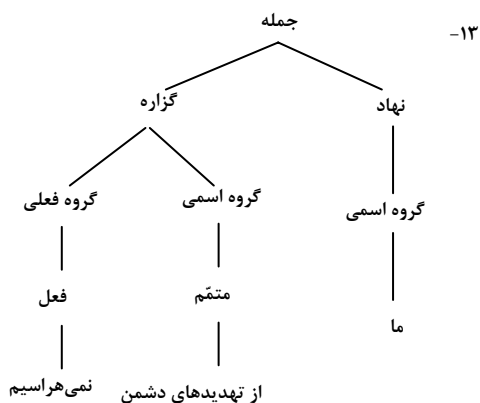
(صفحه ی ۱۸۲ و ۱۸۳ کتاب درسی)

۱۱- به دلیل مغایرت با قواعد نحوی. شکل درست آن به این صورت است: من خودم را در آینه دیدم.

(صفحه ی ۱۱ کتاب درسی)

۱۲- الف) هجای پایانی (نی) ب) هجای آغازین (می) پ) هجای پایانی (رش)

(صفحه ی ۱۶۱ تا ۱۶۳ کتاب درسی)

(صفحه ی ۴۳ کتاب درسی)

۱۴- حذف فعل اسنادی (است) به قرینه ی معنوی در جمله ی مرکب

(صفحه ی ۶۴ کتاب درسی)

۱۵- آتشه

(صفحه ی ۳۱ کتاب درسی)

۱۶- آواز خاکستری: حس آمیزی / سکوت شب: استعاره ی مکنیه

(صفحه ی ۶۹ و ۷۰ کتاب درسی)

۱۷- ۲۱ نکواژ: نسیم / - / صبح / گاه / ی / هم / ا / چو / کمان / - / نرم / - / استاد / ی / ا

برای / دل / - / خود / ساز / می / زن / - / د

۱۵ واژه: نسیم / - / صبحگاهی / همچو / کمان / - / نرم / - / استاد / ی / برای / دل / - / ا

خود / ساز / می / زند

(صفحه ی ۱۶ کتاب درسی)

۱۸- گزینه ی «ب»: هوای دلپذیر بهاری

هسته صفت صفت صفت (صفحه ی ۶۱ و ۶۲ کتاب درسی)

۱۹- بن + وند + بن = داد و ستد / اسم مشتق + اسم = دانش نامه / وند + صفت

مرکب = ناجوان مرد (صفحه ی ۷۸ کتاب درسی)

۲۰- در بازکن: مرکب / گنجشک: ساده / کمانک: مشتق / کارشناسی: مشتق - مرکب

(صفحه ی ۷۴ کتاب درسی)

عربی (۳)

- ۱- الف) زن در اسلام از زمان (آغاز) ظهور آن (اسلام) نقشی اساسی داشت.
ب) انسان خندان به کارهای بزرگی که به دیگران سود می‌رساند، می‌پردازد.
ج) برای انسان شایسته است که از کفر بیزاری جوید.
د) رنگی که شادی را در نفس برمی‌انگیزد همان رنگ سبز است.
هـ) اسلام قبل از فتح کشورها قلب‌ها را فتح می‌کند.
و) هر کس دریا را قصد کند جویبارها را اندک می‌شمارد.

- ۲- الف) الحصاد: درو
ب) الغنی: الضلالة
ج) «مهربانی کرد»: «تَلَطَّفَ»
د) «العزائم»: «العزيمة» (مفرد)

- ۳- الف) مَنْ يَجْتَهِدْ يَنْجُ: (مَنْ) اسم شرط است و هر دو فعل پس از آن مجزوم می‌شوند.
ب) هُوَ يَذْهَبُ إِلَى الْمَدْرَسَةِ مُسْتَعِجِلًا: (کلمه‌ی با عجله، حال است، پس «مستعجلاً» منصوب می‌آید).

- ۴- الف) گزینه‌ی «۲»: «إِنَّمَا» از ادات حصر است و برای تأکید به کار می‌رود.

- ب) گزینه‌ی «۲»: فعل جمله مجهول است (تَكْتَسِبُ)، پس در ترجمه‌ی آن از فعل کمکی «شدن» استفاده می‌شود.
ج) گزینه‌ی «۱»: «أَشْدُّ» یعنی «محکم کن» و «أَزْرُ» به معنی «پشت» و «قدوت» و «نیرو» می‌باشد.
د) گزینه‌ی «۲»: فعل «تَأَثَّرَ» از باب «تَفَعَّلَ» دارای معنای مطاوعة است و چون با حرف جرّ «ب» به کار رفته است به معنای «تحت تأثیر قرار گرفت» می‌باشد.

- ۵- الف) وحی نمی‌شود ← آماده نازل نمی‌شود («جاهزة» به معنی «آماده» می‌باشد که ترجمه نشده است). در ضمن فعل «لَا تَنْزِلُ» مضارع منفی به معنی «نازل نمی‌شود» می‌باشد.
نشده است ← نمی‌شود: فعل «لَا تَتَحَقَّقُ» فعل مضارع منفی به معنی «محقق نمی‌شود» می‌باشد.
ب) یک‌راه ← یکی از راه‌های: کلمه‌ی «طَرُقَ» جمع «طريق» به معنی «راه‌ها» می‌باشد.
نمی‌ترسیم ← نهراسیم: فعل مضارع همراه با «أَنْ» ناصبه معادل مضارع التزامی زبان فارسی ترجمه می‌شود.

- ج) مردم ← مردم ما: کلمه‌ی «شَعَبَ» به ضمیر «نا» اضافه شده است و در عبارت ضمیر «نا» ترجمه نشده است.

- دفاع می‌کنند ← روانه می‌شوند: «يَذْفَعُ» فعل مضارع و به معنی «روانه می‌شوند» می‌باشد (در این جا).

- ۶- الف) إكرام: این کلمه مفعول مطلق و منصوب است. (مفعول مطلق مصدر منصوب از جنس فعل جمله است).

- ب) الكتاب: اسم جامد «ال» دار پس از اسم اشاره، عطف بیان است که از توابع می‌باشد و چون «ذلك» مبتدا و محلاً مرفوع است، پس تابع آن، یعنی «الكتاب» هم مرفوع خواهد بود.

- ج) بسمه: منادای مضاف، منصوب است و «بسمه» در این عبارت منادای مضاف است و به کلمه‌ی «الأزهار» اضافه شده است.

- د) الجنة: مفعول به و منصوب است.

- هـ) احترازاً: مفعول له (مفعول لأجله) و منصوب است. (مفعول له مصدری منصوب از غیر جنس فعل جمله است که علت و سبب وقوع فعل را بیان می‌کند).

- و) عند: این کلمه مفعول فیه (ظرف مکان) و منصوب است.

- ۷- الف) «متعجباً منه»: «الصدق» (اسم منصوبی که پس از فعل تعجب (ما أخصن) بیاید، متعجباً منه است).

- اعراب آن: منصوب (متعجباً منه) بنابر مفعول به بودن) منصوب است.

- ب) دو کلمه‌ای که زیر آن‌ها خطی است را حرکت‌گذاری کنید:

- «أخصُّ»: این کلمه خبر برای مبتدا (هذه) و مرفوع است.

- «خصائص»: این کلمه مضاف‌إلیه و مجرور است. (این کلمه غیرمنصرف است، ولی چون

- مضاف واقع شده است، کسره را می‌پذیرد).

- ۸- جدول را کامل کنید:

الماضي	المضارع	الأمر للمخاطب	المصدر	الحروف الأصلية
أَفْعَى	يُفْعَى	أَفْعِ	إِفْعَاء	ب - ق - ي

- ۹- حال: «هو يتأمل»

- صاحب حال: «السكاكي»

- مستثنی: «الحق» و اعراب آن خبر «ليس» و منصوب است.

- تمیز: «شكراً»، نوع آن: «نسبت (جمله)»

- منادا: «أَيُّ» (منادای نکره‌ی مقصوده)، اعراب آن: «مبنی بر ضمّ و محلاً منصوب»

- ۱۰- «نحن»: اسم، ضمیر منفصل للرفع، للمتکلم مع الغير، معرفة، مبنی علم الضمّ/ مبتداً و مرفوع

- محلاً و الجملة اسمية

- «قَدَمْنَا»: فعل ماضٍ، للمتکلم مع الغير، مزيد ثلاثي من باب «تفعيل»، صحيح و سالم، متعدّد،

- مبنی للمعلوم، مبنی علی السكون / فعل و فاعله ضمير «نا» البارز و الجملة فعلية، خبر و

- مرفوع محلاً

- «التمينة»: اسم، مفرد، مؤنث، مشتقّ (صفة مشبهة)، معرفّ بأل، معرب، منصرف / نعت و

- منصوب بالتبعية

- «هذه»: اسم إشارة، للقريبة، معرفة، مبنی علی الکسر / مجرور بحرف الجرّ محلاً

- یادآوری (در تجزیه‌ی اسم و فعل به ویژگی‌های ساختاری کلمه می‌پردازیم، بدون این‌که به

- نقش و موقعیت آن‌ها در عبارت توجه شود، ولی در ترکیب، نقش و موقعیت کلمه را در جمله

- مورد توجه قرار می‌دهیم).

- ۱۱- الف) مادامَ بَابِ الْعَيْنِ مُحْكَمًا بِالْفَتْحِ.

- ب) فَسَادُ الْقَلْبِ مِنْ تَخْلِيطِ الْعَيْنِ.

- ج) مَنْ يَخْتَارُ الظَّلَامَ عَلَى الضُّوءِ.

- د) «العين»: مضاف‌إلیه و مجرور، «محکماً»: خبر فعل ناقصه (مادامَ) و منصوب، «همة»: تمیز

- و منصوب، «البيت»: فاعل و مرفوع

دین و زندگی

۱- «به یقین خداوند بر مؤمنان منت گذاشت، آن‌گاه که در میان آنان فرستاده‌ای از خودشان برانگیخت.»

۲- «بگو از شما برای آن (رسالت) پاداشی نمی‌خواهم مگر دوستی با خویشانم.»

۳- اعجاز لفظی و ظاهری

۴- خواسته‌های دنیوی

۵- حکمت و عدل

۶- «أَنْتَ تَارِكُ فِکْمِ الثَّلَیْنِ کِتَابَ اللَّهِ وَ عَرْتَنِی اَهْلَ بَیْتِی مَا اَنْ تَمْسُکُمْ بِهَما لَنْ تَضِلُّوا اَبَدًا»

۷- رشد تدریجی سطح فکر جوامع و اقوام

۸- آمادگی زیستی و روحی برای ازدواج، نیازمند دو بلوغ است: یکی بلوغ جنسی و دیگری بلوغ عقلی و فکری که مدتی پس از بلوغ جنسی ایجاد می‌شود. نباید فاصله‌ی میان بلوغ جنسی و عقلی با زمان ازدواج زیاد شود و تشکیل خانواده به تأخیر افتد.

۹- نقش‌های مرد در خانواده عبارت است از:

۱- تأمین هزینه‌ی زندگی خانواده

۲- مدیریت و نگاهبانی از حریم خانواده

۳- رابطه‌ی محبت‌آمیز با همسر

۴- محبت و نظارت پدری

۱۰- کافی، من لا یحضره الفقیه، التهذیب، الاستیصار

۱۱- در عصر غیبت مرجعیت دینی در شکل «مرجعیت فقیه» و «حکومت اسلامی» در چهارچوب «ولایت فقیه» تداوم می‌یابد.

۱۲- ۱- اعلام رضایت دختر و پسر و اجباری نبودن ازدواج برای هیچ‌کدام ۲- اذن پدر برای ازدواج دختر ۳- صداق یا مهریه‌ی زن

۱۳- نفس لوازمه

۱۴- مطابق فرمایش امام علی (ع): «آن مردم در اختلاف با یک‌دیگر متحدند و از اتحاد و یگانگی روی گردانند.»

۱۵- ولایت معنوی

۱۶- گذشته‌ی سرخ (اعتقاد به عاشورا) - آینده‌ی سبز (باور به مهدویت)

۱۷- پس از شهادت امام حسن عسکری (ع) در سال ۲۶۰، امامت حضرت مهدی (عج) آغاز شد. دوره‌ی اول امامت ایشان که تا سال ۳۲۹ طول کشید، «غیبت صغری» نامیده می‌شود که در این دوره امام عصر (عج) از طریق نواب اربعه با پیروان خود ارتباط داشتند.

۱۸- ۱- پاسخ به نیاز جنسی ۲- انس با همسر ۳- رشد و پرورش فرزندان ۴- رشد اخلاقی و معنوی

۱۹- عصر غیبت، عصر دودلی‌ها و شک و تردیدهاست. در این دوره، فتنه‌های گوناگون و اندیشه‌های رنگارنگ پیدا می‌شوند و بی‌ایمانی را تبلیغ می‌کنند. مؤمن حقیقی، به خود تردید راه نمی‌دهد و با یقین، برای فردای روشن آماده می‌شود.

۲۰- ۱- خود ما به اندازه‌ای از علم فقه اطلاع داشته باشیم که بتوانیم فقیه دارای شرایط را بشناسیم و تشخیص دهیم. ۲- از دو نفر عادل و مورد اعتماد که بتوانند فقیه واجد شرایط را تشخیص دهند، پرسیم. ۳- یکی از فقیهان، در میان اهل علم آن چنان مشهور باشد که انسان مطمئن شود و بداند که این فقیه، واجد شرایط است.

۲۱- لطافت‌های روحی و ظرافت‌های عاطفی دختر، آنگاه که در فضای محبت و علاقه‌ی جنس مخالف قرار می‌گیرد، احتمال نادیده گرفتن برخی واقعیت‌ها و کاستی‌ها را به دنبال دارد؛ به‌خصوص که دختران به خاطر حیا و عزت نفس قوی خود، در ازدواج پیش‌قدم نمی‌شوند و طلب و درخواست از طرف پسر است، نه دختر. در چنین مواقعی، پدر که بر احساسات خود غلبه دارد و نیز دارای تجارب فراوان و شناخت کامل از جنس مرد است، می‌تواند بسان باغبانی، از گل لطیف و ظریف خویش مراقبت کند و به راهنمایی او بپردازد. به همین دلیل ضروری بودن اذن پدر برای دختران روشن می‌شود.

۲۲- اولاً حضرت علی (ع) پس از رسول خدا (ص) از همه داناتر است؛ ثانیاً حضرت علی (ع) در علم خود معصوم است؛ وگرنه رسول خدا نمی‌فرمود که همه باید به ایشان مراجعه کنند؛ ثالثاً بر مردم واجب است که از دانش حضرت علی (ع) بهره ببرند و مطابق نظر ایشان عمل کنند؛ زیرا ایشان راه رسیدن به علم پیامبر است و بهره‌مندی از علم پیامبر هم بر همه واجب است.

۲۳- به سبب قدرناشناسی و ناسپاسی و در خطر بودن جان آن حضرت، خداوند آخرین ذخیره و حجت خود را از نظرها پنهان کرد تا امامت در شکلی جدید و از پس پرده‌ی غیبت ادامه یابد. تداوم این غیبت نیز بر اثر باقی ماندن همان عوامل و عدم آمادگی مردم برای ظهور است.

۲۴- برخی در توجیه خطا و گناه خود از عوامل تحریک‌کننده‌ی بیرونی یاد می‌کنند و خطای خود را بر دوش آن عوامل می‌گذارند؛ آن عوامل تنها زمینه‌ساز گناه‌اند، نه بیش‌تر و قدرت روحی و اراده‌ی انسان می‌تواند در مقابل گناه بایستد و آن را شکست دهد.

زبان انگلیسی

۱- دیکته

A.B. silly و ashamed / C.D. areas و occurs

E.F. perform و instructions / G.H. afraid و wire

I.J. superhuman و speed / K.L. site و organizes

M.N. future و certain / O.P. individuals و second

۲- جایگزینی لغات

awarded (اعطا کردن) - shout (فریاد زدن) - experiments (آزمایش)

recall (به یاد آوردن) - giant (غول آسا) - realized (متوجه شدن)

orbit - switched (تغییر دادن) - far apart (به دور مدار چرخیدن) (دور از هم)

1 - A bronze medal was awarded to our volleyball team.

ترجمه ی جمله: «یک مدال برنز به تیم والیبال ما اعطا شد.»

2 - They switched their conversation to a different topic when she came in.

ترجمه ی جمله: «وقتی که او وارد شد، آن‌ها گفت‌وگوی خود را به یک موضوع

متفاوت تغییر دادند.»

3 - You don't have to shout. I can hear you well.

ترجمه ی جمله: «شما نباید فریاد بزنید. من می‌توانم (صدای) شما را به‌خوبی

بشنوم.»

4 - Reza and his brother live in different countries. They live far apart.

ترجمه ی جمله: «رضا و برادرش در کشورهای مختلفی زندگی می‌کنند.

آن‌ها دور از هم زندگی می‌کنند.»

5 - Researchers often do a lot of experiments on animals.

ترجمه ی جمله: «محققین اغلب آزمایش‌های بسیار زیادی روی حیوانات

انجام می‌دهند.»

6 - I can still recall the hard work that I had to do when I was a worker.

ترجمه ی جمله: «من هنوز می‌توانم به‌خاطر بیاورم آن کار سختی را که من

مجبور بودم زمانی که یک کارگر بودم، انجام دهم.»

7- Finally, the police realized that the two boys were lying.

ترجمه ی جمله: «سرانجام، پلیس متوجه شد که آن دو پسر در حال دروغ

گفتن بودند.»

8 -There are a lot of giant buildings in the big cities of Iran.

ترجمه ی جمله: «ساختمان‌های غول‌آسای بسیار زیادی در شهرهای بزرگ

ایران وجود دارد.»

۳- شکل صمیم کلمات

9 - I don't like to stay at home in a sunny afternoon like this.

ترجمه ی جمله: «من در یک بعدازظهر آفتابی مانند این (امروز) دوست

ندارم در خانه بمانم.»

10 - Do you really think Mina can help you?

ترجمه ی جمله: «آیا شما واقعاً فکر می‌کنید مینا می‌تواند به شما کمک

کند؟»

11 - These two boys are under the guidance of their uncle.

ترجمه ی جمله: «این دو پسر تحت نظارت عمویشان هستند.»

12 - I can't do that puzzle. It is very confusing.

ترجمه ی جمله: «من نمی‌توانم آن معما را انجام دهم. آن خیلی گیج‌کننده

است.»

13 - Her success brought happiness to her poor family.

ترجمه ی جمله: «موفقیتش شادی را به خانواده‌ی فقیرش آورد.»

14 - How do they measure the height of a mountain?

ترجمه ی جمله: «چگونه آن‌ها ارتفاع یک کوه را اندازه‌گیری می‌کنند؟»

۴- تکمیل جملات

15 - The Alborz mountains are almost snow-covered in winter and a lot of people go skiing.

ترجمه ی جمله: «کوه‌های البرز تقریباً در زمستان پوشیده از برف هستند و

افراد بسیار زیادی برای اسکی (به آن‌جا) می‌روند.»

16 - Psychologists believe that overlearning makes things stick in your mind.

ترجمه ی جمله: «روانشناسان معتقدند که یادگیری مکرر باعث می‌شود

مطالب به ذهن شما بچسبند.»

17 - Computers do their jobs by means of processing the information.

ترجمه ی جمله: «رایانه‌ها کارشان را به‌وسیله‌ی پردازش اطلاعات انجام

می‌دهند.»

18 - Watching too much TV may have a bad effect on children's eyesight.

ترجمه ی جمله: «تماشای بیش از حد تلویزیون ممکن است تأثیر بدی روی

بینایی بچه‌ها داشته باشد.»

19 -Don't tell that news to anybody. It is a secret.

ترجمه ی جمله: «آن خبر را به هیچ‌کس نگویند. آن یک راز است.»

20 - We need people to clean our streets and take the rubbish away from our houses.

ترجمه ی جمله: «ما به افرادی نیاز داریم که خیابان‌های ما را تمیز کنند و

زباله‌ها را از خانه‌هایمان ببرند.»

۵- گزینه ی صحیح

۲۱- گزینه ی «b»

ترجمه ی جمله: «او عجله داشت، اما او رنگ کردن اتاق پدرش را تمام کرد.»
نکته: بعد از فعل "finish" به معنی «تمام کردن» فعل دوم به صورت اسم مصدر «ing + فعل» به کار می رود.

۲۲- گزینه ی «d»

ترجمه ی جمله: «این مسئله ی فیزیک هفته ی گذشته در کلاس حل شد.»
نکته: فعل "solve" به معنی «حل کردن» متعدی است و چون بعد از جای خالی در جمله، مفعول به کار نرفته است، وجه جمله مجهول است.

۲۳- گزینه ی «C»

ترجمه ی جمله: «برنامه ی شما برای آخر هفته چیست؟»
«من قصد دارم در خانه استراحت کنم.»
نکته: برای بیان کاری که با قصد و نیت قبلی می خواهیم در زمان آینده انجام دهیم از ساختار «مصدر بدون to + be going to» استفاده می کنیم.

۲۴- گزینه ی «C»

ترجمه ی جمله: «آن برای او مهم بود که دوستش را در بیمارستان ملاقات کند.»
نکته: طبق ساختار «مصدر + (مفعول + for) + صفت + to be + It» گزینه ی «C» صحیح است.

۲۵- گزینه ی «a»

ترجمه ی جمله: «من به دنبال یک رادیوی ایرانی سفید زیبا هستم تا به اخبار گوش دهم.»

نکته: ترتیب قرار گرفتن صفات قبل از اسم در یک جمله به صورت زیر است:
اسم + مقصود + جنس + ملیت + رنگ + شکل + سن و قدمت + اندازه + کیفیت + حرف تعریف

a nice white Iranian radio

۲۶- گزینه ی «a»

ترجمه ی جمله: «خانه ی ما شبیه خانه ی شماست. شاید مال شما کمی بزرگ تر باشد.»

نکته: "to" حرف اضافی مناسب برای صفت "similar" به معنی «شبیه» است.

۶- جمله سازی

27 – You wanted me to turn it on.

ترجمه ی جمله: «شما از من خواستید آن را روشن کنم.»
نکته: فعل "turn on" به معنی «روشن کردن» یک فعل دو کلمه ای جدانشدنی است، بنابراین مفعول به صورت اسم، قبل یا بعد از حرف اضافه یا جزء قیدی قرار می گیرد، اما مفعول به صورت ضمیر، حتماً باید بین فعل و حرف اضافه یا جزء قیدی قرار گیرد.

28 – They got bored because the story wasn't amusing.

ترجمه ی جمله: «آن ها کسل شدند، چون آن داستان سرگرم کننده نبود.»
نکته: صفات فاعلی «ing + فعل» ایجادکننده ی حالت هستند و معمولاً برای غیرانسان به کار می روند و صفات مفعولی قسمت سوم فعل ("p.p.") پذیرای حالت هستند و معمولاً برای انسان به کار می روند.

۷- تکمیل جملات ناقص

29 – The teacher told me not to talk with my friends.

ترجمه ی جمله: «معلم به من گفت با دوستانم صحبت نکنم.»
نکته: برای تبدیل جملات نقل قول امری مستقیم به غیرمستقیم، بعد از حذف علامت نقل قول، فعل به صورت مصدر به کار می رود و برای منفی کردن مصدر "not" را قبل از "to" استفاده می کنیم. ضمائر و صفات نیز با توجه به مفهوم جمله تغییر می یابند.

30 – I don't know whom my father (he) invited to the party.

ترجمه ی جمله: «من نمی دانم پدرم (او) چه کسی را به مهمانی دعوت کرد.»
نکته: بعد از کلمات "wh-" پرسشی و "how" در وسط جمله ی پیرو اسمیه، ساختار جمله به صورت خبری «... + فعل + فاعل» خواهد بود، نه سؤالی.

۸- پاسخ به سؤالات با توجه به تصاویر

31 – Playing Ping-Pong will make Jimmy (him) happy.

ترجمه ی جمله: «بازی کردن پینگ پونگ جیمی (او) را خوشحال خواهد ساخت.»
نکته: از اسم مصدر «ing + فعل» می توان به عنوان فاعل در ابتدای جمله استفاده کرد.

32 – She asked the boy (him) to close the window.

ترجمه ی جمله: «او از آن پسر (او) خواست پنجره را ببندد.»
نکته: بعد از فعل "ask" به معنی «خواستن» فعل دوم به صورت مصدر به کار می رود.

۹- مکالمه

۳۳- گزینه ی «e» / ۳۴- گزینه ی «C» / ۳۵- گزینه ی «a» / ۳۶- گزینه ی «h»

۳۷- گزینه ی «i» / ۳۸- گزینه ی «g» / ۳۹- گزینه ی «b» / ۴۰- گزینه ی «d»

۱۰- تلفظاً

۴۱- گزینه ی «a»

در این کلمه، “s” صدای /s/ می‌دهد، اما در بقیه ی کلمات “s” صدای /z/ می‌دهد.

۴۲- گزینه ی «C»

در این کلمه، “s” صدای /z/ می‌دهد، اما در بقیه ی کلمات “s” صدای /Iz/ می‌دهد.

۴۳- گزینه ی «C»

در این کلمه، فشار روی بخش اول و در بقیه ی کلمات فشار روی بخش دوم است.

۴۴- گزینه ی «b»

در این کلمه، فشار روی بخش دوم و در بقیه ی کلمات فشار روی بخش اول است.

۱۱- متن کوتاه

۴۵- گزینه ی «C»

ترجمه ی جمله: «هیچ کس نمی‌تواند اهمیت رایانه‌ها را انکار کند. این معنی می‌دهد که هرکسی موافق است که رایانه‌ها مهم هستند.»

۴۶- گزینه ی «a»

ترجمه ی جمله: «مدتها قبل در مصر، انسان‌ها برگه‌های کاغذ را از پاپیروس ساختند. اما، کاغذ امروزی اصلاً از پاپیروس ساخته نمی‌شود. ما از جمله‌های بالا متوجه می‌شویم که در حال حاضر برای ساخت کاغذ، پاپیروس استفاده نمی‌شود.»

۴۷- گزینه ی «b»

ترجمه ی جمله: «تختی یک ورزشکار ایرانی بود. او پدر کشتی است. این جمله‌ها این معنی را می‌دهند که تختی یک کشتی‌گیر بزرگ بود.»

۴۸- گزینه ی «b»

ترجمه ی جمله: «برای خانواده‌هایی با بچه‌ها، یک مشکل بزرگ، دور کردن بچه‌ها از تلویزیون برای انجام تکالیفشان است. آن معنی می‌دهد که دور کردن بچه‌ها از تلویزیون دشوار است.»

۱۲- متن با جای خالی

۴۹- گزینه ی «b»

a. متعجب b. علاقه‌مند

c. هیجان‌زده d. شوکه‌شده

۵۰- گزینه ی «a»

a. عضو b. طراح

c. محقق d. کاشف

۵۱- گزینه ی «C»

a. بلند شدن (هواپیما)، در آوردن (لباس، ...)

b. تلفن زدن

c. شرکت کردن

d. خاموش کردن

۵۲- گزینه ی «C»

a. مسافر b. منشی

c. بیننده d. شنونده

۵۳- گزینه ی «d»

a. جذب کردن b. بحث کردن

c. دستور دادن d. دنبال کردن، پیروی کردن

۵۴- گزینه ی «a»

a. برگزار کردن، نگاه داشتن b. اختراع کردن

c. گم کردن d. تولید کردن

۱۳- متن بلند

55 – He wanted to see his doctor because he couldn’t sleep at nights.

ترجمه ی جمله: «چرا مرد تاجر می‌خواست دکترش را ببیند؟»

«او می‌خواست دکترش را ببیند، چون وی نمی‌توانست شب‌ها بخوابد.»

56 – No, he didn’t have enough time for hobbies.

ترجمه ی جمله: «آیا مرد تاجر وقت کافی برای سرگرمی‌ها داشت؟»

«نه، او وقت کافی برای سرگرمی‌ها نداشت.»

۵۷- گزینه ی «b»

ترجمه ی جمله: «مرد تاجر می‌خواست شب‌ها کم‌تر بخوابد.» / «نادرست»

۵۸- گزینه ی «a»

ترجمه ی جمله: «طبق توصیه ی دکتر، کشیدن نقاشی‌ها یک نوع سرگرمی بود.» /

«درست»

۵۹- گزینه ی «b»

ترجمه ی جمله: «مرد تاجر بعد از پنج سال مرد.» / «نادرست»

۶۰- گزینه ی «b»

ترجمه ی جمله: «روز بعد، دکتر پانزده نقاشی کشید.» / «نادرست»

ریاضی سال سوم

۱- اگر تعداد ساعت های کار را n و مزد کارگر را در n ساعت کار به صورت $F(n)$

نشان دهیم تابع مزد کارگر به صورت زیر خواهد بود:

$$F(n) = 1000n$$

در این تابع n متغیر مستقل و $F(n)$ متغیر وابسته می باشد.

$$۲- f(x) = \frac{-7}{x^2 + 3x}$$

$$(x^2 + 3x) = 0 \Rightarrow x(x+3) = 0 \Rightarrow x = 0 \text{ یا } x = -3$$

$$\text{دامنه} = R - \{-3, 0\}$$

$$۳- g(x) = \sqrt{-2x-8} \Rightarrow$$

$$-2x-8 \geq 0 \Rightarrow -2x \geq 8 \Rightarrow x \leq \frac{8}{-2} \Rightarrow x \leq -4$$

$$\text{دامنه} = \{x \in R \mid x \leq -4\}$$

$$۴- k(x) = 2x^3 - 4x + 1 \Rightarrow \text{دامنه} = R$$

(زیرا در چند جمله ای ها هیچ محدودیتی برای مقادیر متغیر مستقل وجود ندارد.)

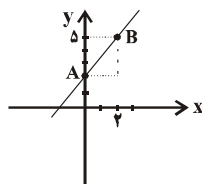
$$۲- 3x - 2y + 4 = 0 \Rightarrow 2y = 3x + 4 \Rightarrow y = \frac{3}{2}x + 2 \Rightarrow$$

$$۳- ۲ = \text{عرض از مبدأ و } m = \frac{3}{2} \text{ (شیب)}$$

ابتدا نقطه ی عرض از مبدأ $A(0, 2)$ را روی محور عرض ها تعیین کرده سپس از نقطه ی

A ، ۳ واحد به سمت بالا (خیز) و ۲ واحد به سمت راست (رفت) حرکت می کنیم تا نقطه ی

B به دست آید، خطی که از این دو نقطه می گذرد نمودار مطلوب است.

$$۴- f(1) = -1 \Rightarrow 3f(1) = -3, g(0) = 3 \Rightarrow 3f(1) + g(0) = -3 + 3 = 0$$

$$۵- f(3) = \frac{3}{3-2} = 3, g(-4) = 1 \Rightarrow f(3) \times g(-4) = 3 \times 1 = 3$$

۵- در رابطه ی $F = 1/8C + 32$ به جای C مقدار ۲۰ را قرار می دهیم.

$$C = 20 \Rightarrow F = 1/8 \times 20 + 32 = 36 + 32 = 68$$

۶- کافی است ضرایب عددی را با هم جمع کنیم.

$$۵ - 3 + 2 = 4$$

$$۷- \text{فاکتورگیری} \quad x^2 = x \Rightarrow x^2 - x = 0$$

$$x(x-1) = 0 \xrightarrow{\text{خاصیت فاکتور صفر}} \begin{cases} x = 0 \\ \text{یا} \\ x = 1 \end{cases}$$

$$\text{اتحاد جمله ی مشترک} \quad x^2 + 7x + 6 = 0$$

$$(x+1)(x+6) = 0 \xrightarrow{\text{خاصیت فاکتور صفر}} \begin{cases} x = -1 \\ \text{یا} \\ x = -6 \end{cases}$$

$$۸- (\Delta x - 4)^2 = 9 \Rightarrow (\Delta x - 4)^2 = 3^2$$

$$\xrightarrow{\text{خاصیت ریشه ی زوج}} \Delta x - 4 = \pm 3 \Rightarrow \begin{cases} \Delta x - 4 = 3 \Rightarrow x = \frac{7}{\Delta} \\ \text{یا} \\ \Delta x - 4 = -3 \Rightarrow x = \frac{1}{\Delta} \end{cases}$$

۸- اگر طول مستطیل را L و عرض آن را W در نظر بگیریم، داریم:

$$2(W+L) = 2000 \Rightarrow W+L = 1000 \quad [1]$$

از طرفی چون طول و عرض این مستطیل متناسب با عدد طلایی است، داریم:

$$\frac{W}{L} = \frac{L}{W+L} \Rightarrow \frac{W}{L} = \frac{L}{1000} \Rightarrow L^2 = 1000W$$

$$\Rightarrow W = \frac{L^2}{1000} \quad [2]$$

$$[1], [2] \Rightarrow \frac{L^2}{1000} + L = 1000$$

با ضرب معادله ی اخیر در عدد ۱۰۰۰، داریم:

$$L^2 + 1000L = 1000000 \Rightarrow L^2 + 1000L - 1000000 = 0$$

با استفاده از فرمول حل معادله ی درجه ی دوم، L را پیدا می کنیم:

$$L = \frac{-1000 \pm \sqrt{(1000)^2 - 4(-1000000)}}{2} = \frac{-1000 \pm \sqrt{1000000 + 4000000}}{2} = \frac{-1000 \pm \sqrt{5 \times 10^6}}{2} = \frac{-1000 \pm 1000\sqrt{5}}{2} = -500 \pm 500\sqrt{5}$$

چون طول باید عددی مثبت باشد، پس $L = -500 + 500\sqrt{5}$ قابل قبول است،

هم چنین:

$$W + L = 1000 \Rightarrow W = 1000 - L = 1000 - (-500 + 500\sqrt{5}) = 1500 - 500\sqrt{5}$$

۹-

دو طرف تساوی را به توان ۲ می‌رسانیم.

$$\sqrt{3x+4} = x-2 \rightarrow 3x+4 = (x-2)^2$$

$$\Rightarrow 3x+4 = x^2 - 4x + 4$$

$$\Rightarrow x^2 - 7x = 0 \Rightarrow x(x-7) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x=0 & \text{غ ق} \\ x=7 \end{cases}$$

۱۰-

$$y = f(x) = 2x^2 + 4x + 1 \Rightarrow \begin{cases} a=2 \\ b=4 \\ c=1 \end{cases}$$

اگر رأس سهمی را نقطه‌ی V بنامیم، داریم:

$$x_v = \frac{-b}{2a} = \frac{-4}{2 \times 2} = -1$$

$$y_v = f(x_v) = f(-1) = 2(-1)^2 + 4(-1) + 1 = -1 \Rightarrow V(-1, -1)$$

معادله‌ی محور تقارن هر تابع درجه‌ی دوم با ضابطه‌ی $y = ax^2 + bx + c$ به صورت

$$x = \frac{-b}{2a} \text{ است پس } x = \frac{-4}{2 \times 2} = -1 \text{ محور تقارن این تابع است.}$$

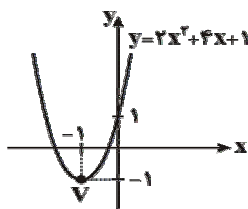
چون در این تابع درجه‌ی دوم $a > 0$ است، بنابراین دهانه‌ی سهمی رو به بالا باز

می‌شود.

مختصات نقطه‌ی برخورد نمودار با محور y ها به صورت زیر به دست می‌آید:

$$x = 0 \Rightarrow f(0) = 1 \Rightarrow A(0, 1) \text{ ها: نقطه‌ی برخورد با محور } y$$

با استفاده از اطلاعات فوق، سهمی را رسم می‌کنیم.

۱۱- ارقام داده شده ۶ رقم هستند.

الف) تعداد اعداد پنج رقمی بدون تکرار ارقام که با ۶ رقم داده شده ساخته می‌شود

به قرار زیر است:

$$\boxed{6} \boxed{5} \boxed{4} \boxed{3} \boxed{2} \Rightarrow 6 \times 5 \times 4 \times 3 \times 2 = 720$$

ب) برای محاسبه‌ی تعداد اعداد چهار رقمی زوج بدون تکرار ارقام، چون رقم‌های

زوج این مجموعه اعداد ۲ و ۴ و ۸ می‌باشند، بنابراین در سمت راست ۳ عدد

می‌تواند قرار گیرد.

$$\boxed{5} \boxed{4} \boxed{3} \boxed{3} \Rightarrow 5 \times 4 \times 3 \times 3 = 180$$

ج) دو رقم ۸ و ۷ می‌توانند در سمت چپ (صدگان) قرار گیرند.

$$\boxed{2} \boxed{5} \boxed{4} \Rightarrow 2 \times 5 \times 4 = 40$$

۱۲- منظور از ۳ مهره‌ی غیر هم‌رنگ یعنی از هر سه رنگ یک مهره داشته باشیم،

بنابراین:

$$\binom{4}{1} \times \binom{3}{1} \times \binom{2}{1} = 4 \times 3 \times 2 = 24$$

۱۳- رقم‌های ۸، ۸، ۸، ۸، ۸، ۸، ۸، ۸، ۵، ۸ و ۲ به تعداد ۱۱ رقم با تکرار ۹ بار

عدد هشت هستند، بنابراین:

$$\frac{11!}{9!} = \frac{11 \times 10 \times 9!}{9!} = 11 \times 10 = 110$$

آرایه‌های ادبی

۱- بیت «۱»:

الف) «درخت گل» مجاز، «سرو» حقیقت
ب) قرینه‌ی «درخت گل»: (اندر میان خانه‌ی ماست).
ج) درخت گل، مجاز به علاقه‌ی شباهت و استعاره نیز هست.
بیت «۲»:
الف) «سر» در مصراع اول مجاز، «سر» در مصراع دوم مجاز
ب) قرینه‌ی «سر»: در مصراع اول: «با تو است» و در مصراع دوم: «دشمن شوند و برود»
ج) مجازی که استعاره باشد، ندارد.
(صفحه‌ی ۷۶ و ۷۷ کتاب درسی)

۲- الف) سر ب) جهان

(صفحه‌ی ۷۷ کتاب درسی)

۳- الف) «سر» در مصراع دوم مجاز است. (سر به معنی قصد با علاقه‌ی «محلیه»
بقیه‌ی جمله، قرینه است.
ب) «گوش» در مصراع دوم مجاز از انسان است. بقیه‌ی کلمات جمله در مصراع دوم، قرینه و علاقه‌ی آن «جزئی» است.
ج) درخت در مصراع دوم مجاز است. مصراع اول، قرینه و علاقه‌ی آن «شباهت» است.
الف) «سر» در مصراع اول مجاز است. قرینه‌ی آن سپید شدن و علاقه‌ی آن «کلیه» است.
(صفحه‌ی ۷۷ و ۸۱ کتاب درسی)

۴- الف) سر هم‌نبرد به گرد در آوردن: شکست دادن
ب) دستم ز دامن بدار: رهایم کن

(صفحه‌ی ۸۷ کتاب درسی)

۵- الف) سجع متوازی / ب) سجع مطرف / ج) سجع متوازن
(صفحه‌ی ۱۰۲ کتاب درسی)

۶- الف) گه به نوای علمش برکشند
↓ ↓ ↓ ↓ ↓
گه به نگار قلمش در کشند (موازنه)
روبه‌روی سجع‌های متوازن و متوازی، آرایه‌ی موازنه را پدید می‌آورد که از عوامل آفرینش موسیقی لفظی در یک بیت است.
(صفحه‌ی ۱۰۶ کتاب درسی)

۷- الف) «انعام» و «انعام» ← نوع جناس: ناقص حرکتی
ب) «کار» و «کارد» ← نوع جناس: ناقص افزایشی
(صفحه‌ی ۱۱۹ کتاب درسی)

۸- الف) اصل بیت متعلق به حافظ است که در مصراع دوم «بوی جوی مولیان آید همی» را از رودکی تضمین کرده است.
ب) بین کلمات «فقیر و غنی» و «هم‌چنین کلمات «شقی و سعید» تضاد وجود دارد.
(ترکیبی)

۹- الف) تکرار واژه‌ی «درد» (ب) اغراق (آسمان هم نمی‌تواند برمن غالب شود).
(ترکیبی)

۱۰- الف) حسن تعلیل (این که سرو، سرسبز است و دچار خزان نمی‌شود، به‌خاطر راستی و بلندقدی اوست که باعث می‌شود غم را نبیند).
ب) اغراق (دائماً در فکر کسی بودن)
ج) لف و نشر (یار من باش که زیب فلک و زینت دهر / از مه روی تو و اشک چو پروین من است).
د) ایهام تناسب: «اسب، نطع، رخ، پیاده، پیل و شهمات» همگی در یک معنا (مهره‌های شطرنج) با هم تناسب دارد ولی در بیت، معنی اصلی آن‌ها مورد نظر است.
ه) ایهام (گلستان: ۱- باغ ۲- کتاب سعدی)
و) تناقض (کسب آرامش از پریشانی)
(ترکیبی)

۱۱- الف) کلمات قافیه «شکایت و حکایت» است.

ب) واژه‌ی «حافظ» در بیت دوم «تخلص» است.
(صفحه‌ی ۶ و ۷ کتاب درسی)

۱۲- عقل (یا هر واژه‌ی درست دیگر) ← U
(صفحه‌ی ۱۰ و ۱۱ کتاب درسی)

۱۳- رباعی - زیرا با یک «هجای بلند» آغاز شده و قافیه در پایان مصراع‌های ۱، ۲ و ۴ آمده است.
(صفحه‌ی ۳۶ تا ۳۹ کتاب درسی)

۱۴- قطعه، مصراع‌های زوج آن هم قافیه‌اند.
(صفحه‌ی ۲۲ کتاب درسی)

۱۵- هرگاه شاعر بخواهد از مطلبی به مطلب دیگر برود و بتواند از قافیه‌های قبلی استفاده کند و نیز قصیده را طولانی نماید، تجدید مطلع می‌کند.
(صفحه‌ی ۱۷ و ۱۸ کتاب درسی)

۱۶- الف) مصراع آخر «جمعی به تو مشغول و تو غایب ز میانه»
ب) چون مسقط تضمینی است، تعداد رشته‌ها، تابع تعداد بیت‌های غزل (تعداد بیت‌های شعر تضمین‌شده) است.
(صفحه‌ی ۳۲ کتاب درسی)

۱۷- الف) آتش دوری تشبیه بلیغ اضافی (اضافه‌ی تشبیه‌ی)
ب) ادات تشبیه و وجه شبه
(صفحه‌ی ۵۹ کتاب درسی)

۱۸- الف) چهره‌ی معشوق ب) مصرّحه پ) سنبل
(صفحه‌ی ۶۵ کتاب درسی)

۱۹- بیت «ب» چون ویژگی راستی (یا علم برزدن / یا غم ندیدن) به سرو نسبت داده شده است. (یا شاعر به سرو شخصیت بخشیده است)
(صفحه‌ی ۷۱ کتاب درسی)

۲۰- الف) اندیشه (فکر)
ب) مردم (افراد، انسان‌ها، حاضران)
پ) دهان
(صفحه‌ی ۷۷ کتاب درسی)

۲۱- بیت «ب»
(صفحه‌ی ۸۷ کتاب درسی)

۲۲- الف) «غایت و نهایت» سجع مطرف، ب) «محتاج و مشتاق» سجع متوازن
(صفحه‌ی ۱۰۲ کتاب درسی)

۲۳- الف) مقیم، مقام / نوع: ناقص اختلافی
ب) قیامت، قامت / نوع: ناقص افزایشی
پ) ذرد، درد / نوع: ناقص حرکتی
(صفحه‌ی ۱۱۹ کتاب درسی)

۲۴- بیت «الف» (حریم و حرم) - اشتقاق
(صفحه‌ی ۱۱۹ و ۱۲۲ کتاب درسی)

۲۵- الف) حس آمیزی: ندیدن صدای سخن
ب) تناقض: با لب خاموش سخن می‌گویم
(صفحه‌ی ۱۴۱ و ۱۴۴ کتاب درسی)

۲۶- الف) مدام
ب) شراب، پیوسته
ج) مست
(صفحه‌ی ۱۵۱ کتاب درسی)

۲۷- «ب»، زیرا لف و نشر مرتب، هنری تر از مشوش است.
جیب: لف اول، مال: نشر اول / جام: لف دوم، می: نشر دوم
(صفحه‌ی ۱۵۵ کتاب درسی)

۲۸- الف) «تناقض» (بیان نقیضی، متناقض‌نما، پارادوکس): «فریاد بی‌صدا»
ب) «حسن تعلیل»: چون مهر یار تمام فکر مرا اشغال کرده، هیچ‌کس دیگر در آن جا ندارد.
پ) «اشتقاق»: «قدم» و «مقدم»
(ترکیبی)

تاریخ ادبیات ایران و جهان (۲)

۱- قصاید «نشاط» که در بعضی از آن‌ها ترکیب‌های نامأنوس و صنعت‌پردازی‌های متکلفانه به چشم می‌خورد، غالباً از سادگی بیان و لطف اندیشه برخوردارند.
(صفحه‌ی ۸۵ کتاب درسی)

۲- آزادی، وطن، قانون، تعلیم و تربیت نوین، توجه به علوم و فنون جدید، توجه به مردم
(صفحه‌ی ۹۷ کتاب درسی)

۳- شیوه‌ی قصیده‌سرایی او بیش‌تر بر تقلید از شاعران دوره‌های پیشین به‌ویژه انوری استوار است و به دلیل احاطه‌ای که بر تاریخ و ادب عربی دارد، شعر او گاهی از اشارات مهجور و نامأنوس به اقوال و امثال عربی و احوال پیشینیان سرشار می‌گردد.

(صفحه‌ی ۱۰۱ کتاب درسی)

۴- شعر ققنوس - همان شکل و بیان کاملاً تازه‌ی شعر فارسی است که هم از قید تساوی و قافیه‌ی سنتی آزاد است و هم تخیل و شکل ارائه‌ی آن با آن‌چه در شعر گذشته‌ی فارسی بود، به کلی تفاوت دارد. شعری است تمثیلی که می‌توان آن را کنایه‌ای از سرگذشت خود شاعر دانست.

(صفحه‌ی ۱۳۸ و ۱۳۹ کتاب درسی)

۵- نخست، جریانی که هم از لحاظ قالب و صورت و هم از نظر محتوا به شعر گذشته وفادار مانده و عناصر تازه و مضمون‌های جدید را نپذیرفته است. دوم، جریانی که در عین مراعات قواعد و ضوابط شعر قدیم، از لحاظ محتوا و در پاره‌ای موارد تخیل و موسیقی به مرحله‌ی تازه‌ای قدم گذاشته و تصاویر مربوط به زندگی امروز را منعکس ساخته است.

(صفحه‌ی ۱۴۳ کتاب درسی)

۶- تقی رفعت - مرکز عمده‌ی آنان شهر تبریز و سنگرشان نشریه‌های تجدد و آزادپستان بود.

(صفحه‌ی ۱۳۹ کتاب درسی)

۷- زرافه‌ی شعله‌ور - مکتب و هم‌گرایی را نشان می‌دهد.
(صفحه‌ی ۱۶۹ کتاب درسی)

۸- ارنست همینگوی - زیرا در این کتاب، پیام همینگوی این بود که «انسان برای شکست آفریده نشده است. او ممکن است نابود شود اما شکست نمی‌خورد.»
(صفحه‌ی ۱۸۰ کتاب درسی)

۹- گروهی از شاعران رمانتیک، شاعران بلاد مهجر بودند که از لبنان به آمریکای شمالی و جنوبی مهاجرت کرده بودند. مسائلی چون دوری از وطن، دردها و رنج‌های عمیق زندگی و نوعی گرایش صوفیانه در شعر این‌ها دیده می‌شود.
(صفحه‌ی ۱۸۹ کتاب درسی)

۱۰- منفلوطی از نخستین کسانی است که داستان کوتاه را در مصر تجربه کرده است. ضعف نخستین، این‌که او از جهت ابزار بیان ضعیف است و در به کارگیری زبان کاستی‌هایی دارد و در زمینه‌ی ادبیات بینش عمیقی ندارد؛ ضعف دوم، ضعف فرهنگی است و دلیل آن، ناآگاهی او از علوم مشرق زمین و نداشتن پیوند با مغرب زمین و تمدن آن می‌باشد. از این‌رو او در تفکرات اجتماعی خویش تا حدی سطحی و ساده‌نگر است.

(صفحه‌ی ۲۰۰ کتاب درسی)

۱۱- نخست تقلید از شیوه و سبک استادان پیشین و دیگر، جواب‌گویی شعرهای

مشهور پیشینیان غالباً بر همان وزن و قافیه.
(صفحه‌ی ۷ کتاب درسی)

۱۲- الف) نکته‌یابی و انتقادهای ظریف اجتماعی

ب) سده‌ی هشتم - قزوین

ج) چون از خاندان زاکانیان، تیره‌ای از اعراب بنی‌خفاجه بوده است.

(صفحه‌ی ۱۸ کتاب درسی)

۱۳- الف) ده‌نامه ب) نخل‌بند ج) شیعه مذهب د) سعدی شیرازی

(صفحه‌های ۹، ۱۰، ۱۲، ۱۴ و ۱۷ کتاب درسی)

۱۴- الف) عبید زاکانی ب) خواجوی کرمانی ج) جامی د) وحشی بافقی ه) جیمز موریه

و) صبا کاشانی
(ترکیبی)

۱۵- استفاده از زبان و الفاظ محاوره است که پیش از آن کم‌تر در عرصه‌ی شعر معمول

بوده است.
(صفحه‌ی ۴۱ کتاب درسی)

۱۶- ۱- رواج صنعت چاپ و تأسیس و گسترش روزنامه‌نویسی ۲- گسترش سواد

خواندن و نوشتن در بین مردم ۳- رواج سفرنامه‌نویسی ۴- رواج و گسترش ترجمه

از زبان‌های اروپایی ۵- تأسیس مدرسه‌ی دارالفنون با کوشش‌های وزیر

دانش‌دوست عهد قاجاری، امیرکبیر.
(صفحه‌ی ۵۸ و ۵۹ کتاب درسی)

۱۷- وحشی بافقی سرود - وصال شیرازی آن را کامل کرد. (صفحه‌ی ۴۲ کتاب درسی)

۱۸- عبدالرحیم تبریزی (طالبوف) - چون با زبانی پخته و نثری ساده نوشته شده

است. - سفر رویایی گروهی است که با تخصص‌های گوناگون مأمور می‌شوند به

قله‌ی دماوند صعود کنند.
(صفحه‌ی ۵۹ و ۶۰ کتاب درسی)

تاریخ ایران و جهان (۲)

۱- الف) شیخ فضل الله نوری (صفحه ۱۷۱ کتاب درسی)

ب) به ترتیب در جای خالی «قسططنیه» و «اسلامبول» قرار می‌گیرد.

(صفحه ۳۱ کتاب درسی)

(صفحه ۷۶ کتاب درسی)

ج) فرانسه، روسیه و انگلستان

د) نظام شاهنشاهی، قانون اساسی و انقلاب شاه و مردم

(صفحه ۲۲۱ کتاب درسی)

(صفحه ۹۷ کتاب درسی)

۲- الف) گزینه ۲ «کنفرانس یالتا»

(صفحه ۱۱۱ کتاب درسی)

ب) گزینه ۲ «شیخ حیدر»

(صفحه ۱۴۶ کتاب درسی)

ج) گزینه ۳ «میرزا حسین خان سپهسالار»

(صفحه ۲۶۶ کتاب درسی)

۳- الف) غلط

(صفحه ۱۳۰ کتاب درسی)

ب) صحیح

(صفحه ۱۴۰ کتاب درسی)

ج) صحیح

۴- الف) این بود که هر چه زودتر امور کشور را راه‌اندازی کنند.

(صفحه ۲۵۰ کتاب درسی)

(صفحه ۲۰۸ کتاب درسی)

ب) انقلاب سفید

(صفحه ۱۹۷ کتاب درسی)

(صفحه ۱۶۰ کتاب درسی)

ج) در زمان نخست وزیر ساعد بین ایران و انگلستان

ه) عین الدوله صدراعظم مظفرالدین شاه

۵- الف) ۱- علیه شخص اول مملکت سخن نگویند. ۲- علیه اسرائیل سخنی به میان

نیاورند. ۳- مرتب به گوش مردم نخوانند که اسلام در خطر است.

(صفحه ۲۱۰ کتاب درسی)

ب) حاکم تهران تعدادی از تاجران قند را به این بهانه که قند را احتکار کرده و موجب

کمبود و افزایش قیمت آن شده‌اند، دستگیر کرد. در اعتراض به این اقدام

حکومت، بازار تهران تعطیل شد و مردم برای شنیدن سخنرانی یکی از روحانیون

به نام سید جمال واعظ در مسجد گرد آوردند. سپس مردم تهران همراه با جمعی از

روحانیون از تصمیم آیت‌الله طباطبایی در اعتراض به اقدامات حکومت، برای

تحصن در مرقد حضرت عبدالعظیم استقبال کردند و به آنجا هجرت کرده و

متحصن شدند. (صفحه ۱۶۱ کتاب درسی)

ج) منافقان (مجاهدین خلق) که تصور می‌کردند قبول قطعنامه ناشی از ضعف قوای

ایران است، با سلاح‌هایی که از دشمنان ایران دریافت کرده بودند و با پشتیبانی

نیروهای عراقی، از مرزهای غربی ایران و عراق وارد کشور شدند و پس از عبور از

شهر اسلام آباد، با نیروهای رزمنده‌ای که با غیرت و دلاوری از همه‌ی ایران به

جبهه‌ها آمده بودند، مواجه گشتند. در این عملیات که به «مرصاد» معروف شد،

بسیاری از منافقین کشته شدند و بسیاری نیز به اسارت درآمدند.

(صفحه ۲۶۶ و ۲۶۷ کتاب درسی)

د) ۱) دولت نظامی از هاری نتیجه‌بخش نبوده است.

۲) مردم ایران به اندازه‌ای با هم وحدت کلمه دارند و به اطاعت از امام خمینی

معتقدند که به هیچ‌وجه نمی‌توان آن‌ها را از طریق زور وادار به تسلیم کرد.

۳) شاه دیگر نمی‌تواند بر ایران حکومت داشته باشد و آمریکا دیگر نمی‌تواند

به‌وسیله‌ی او منافعش را در ایران تأمین کند؛ لذا باید به فکر مهره‌ای دیگر باشد.

(صفحه ۲۴۳ کتاب درسی)

ه) مجاهدین خلق، خط‌مشی مسلحانه‌ای را به قصد براندازی رژیم در پیش گرفتند.

بنیان‌گذاران مجاهدین خلق، با آن که مسلمان بودند و به شدت از حرکت وسیعی

که به رهبری امام خمینی در مردم پدید آمده بود، برای مبارزه با رژیم الهام

می‌گرفتند، از نظر فکری و تشکیلاتی از همان آغاز به انحرافات دچار شدند و

سرانجام، همان انحرافات، به خود آن‌ها و ملت و انقلاب، خسارت وارد آورد. در

بینش آنان، دین‌شناس متخصص و مرجع تقلید جایی نداشت و به همین دلیل،

آنان اگرچه با معدودی از روحانیون ارتباط داشتند، به مرجعیت و روحانیت به

عنوان نهادی که بتواند در رهبری مبارزه جایگاهی داشته باشد، معتقد نبودند.

مجاهدین خلق در فهم اسلام و معارف دینی و تشخیص حلال و حرام، اسلام را به

رأی خود تفسیر می‌کردند. سرانجام اعضای باقی مانده‌ی آن‌ها که بعد از

دستگیری سال ۱۳۵۰ درحالی‌که با نیروهای امنیتی شاه جنگ و گریزهای

پراکنده‌ای داشتند، در حدود سال ۱۳۵۳ رسماً اعلام کردند که مارکسیسم را

پذیرفته و کمونیست شده‌اند. (صفحه ۲۲۴ و ۲۲۵ کتاب درسی)

و) ۱) پادشاه خودکامه به‌طور رسمی مجبور به تسلیم و عقب‌نشینی در مقابل خواست

مردم شد؛ بنابراین مردم دریافتند که می‌توانند شاه را از انجام دادن اقدامات

نادرست بازدارند.

۲) علما رهبری قیام را در شهرهای مختلف به عهده داشتند و در همه‌جا پیشگام و

پیشرو بودند؛ بنابراین، موفقیت این قیام موجب تثبیت قدرت علما و افزایش

نقش آنان در جریان‌های سیاسی و اجتماعی بعدی شد.

۳) اجرای قرارداد تالوت موجب تسلط دولت استعمارگر انگلستان بر ایران می‌شد؛

بنابراین، لغو این قرارداد ضربه‌ی سختی بر انگلستان وارد کرد.

(صفحه ۱۵۰ کتاب درسی)

ز) اقدامات عثمانی‌ها مانند ضبط اموال بازرگانان ایرانی، قتل و غارت در خرمشهر،

برکناری والی سلیمانیه از سوی دولت عثمانی و چپاول مناطق مرزی ایران از

طرف ایل‌های مستقر در خاک عثمانی، بار دیگر زمینه برای بروز جنگ میان ایران

و عثمانی را فراهم کرد. عثمانی‌ها اقدامات خصومت‌آمیز خود را با قتل عام مردم

کربلا به اوج رساندند. محمدشاه قصد لشکرکشی به عثمانی را داشت اما با پا

درمیانی روسیه و انگلیس، این تصمیم عملی نشد. (صفحه ۱۳۸ و ۱۳۹ کتاب درسی)

ح) «فین‌کنشتاین»، ژنرال گاردان برای تعلیم سپاه ایران، آموختن شیوه‌ی ساختن

توپ و نقشه‌برداری از راه‌ها به ایران آمد. (صفحه ۱۲۸ و ۱۲۹ کتاب درسی)

ط) ۱) از پیروزی انقلاب اسلامی تا استعفای دولت موقت

۲) استعفای دولت موقت تا آغاز جنگ تحمیلی

۳) آغاز جنگ تا ریاست جمهوری آیت‌الله خامنه‌ای

۴) ریاست جمهوری آیت‌الله خامنه‌ای تا ارتحال حضرت امام (ره) و رهبری جدید

(صفحه ۲۳۹ و ۲۵۰ کتاب درسی)

جغرافیای (۲)

۱- دما، شدت و جهت بادهای، وضع تابش خورشید.

(صفحه ۸۹ کتاب درسی)

۲- مشکلات و مسائل مربوط به فن آوری، سیاست بین المللی و محیط طبیعی سخت قطب جنوب.

(صفحه ۱۰۲ کتاب درسی)

۳- ۱- خانه ها ۲- مزارع، مراتع، باغ ها ۳- مکان های عمومی و میدان ها ۴- شبکه های معابر یا راه ها که این اجزا را به هم مربوط می کند.

(صفحه ۱۱۴ کتاب درسی)

۴- الف) مذهبی ج) اداری - سیاسی
ب) صنعتی د) توریستی

(صفحه ۱۲۶ کتاب درسی)

۵- افزایش بزه کاری و جرم و جنایت، افزایش تعداد ولگردان خیابانی، از هم پاشیدن خانواده ها و ناهنجاری های اجتماعی.

(صفحه ۱۳۱ کتاب درسی)

۶- الف) فرانسه ب) اسپانیا

(صفحه ۱۴۶ کتاب درسی)

۷- ۱- لسوتو (محاطی)

۲- الجزایر (فشرده)

۳- شیلی (طویل)

۴- تایلند (دنباله دار)

۵- اندونزی (پاره پاره)

(صفحه ۱۵۱ کتاب درسی)

-۸

ویژگی های مرز	نوع مرز
مرزهایی که بدون توجه به سیمای فرهنگی و قومی تعیین می شوند.	تحمیلی
مرزهایی که با استفاده از خطوط نصف النهار، مدار یا خطوط مستقیم ترسیم می شوند و دارای شکل تقریباً منظمی هستند.	هندسی
مرزهایی که با توجه به سیمای فرهنگی و قومی تعیین می شوند.	تطبیقی
مرزهایی که در نواحی خالی از سکنه و قبل از استقرار اجتماعات انسانی ترسیم شده اند.	پیشتاز

(صفحه ۱۴۷ و ۱۴۸ کتاب درسی)

۹- مسائل زیست محیطی، اقتصادی و بازرگانی، ارتباطی و اجتماعی.

(صفحه ۱۷۲ کتاب درسی)

۱۰- استرالیا، ایالات متحده ای آمریکا، کانادا و روسیه.

(صفحه ۱۶۹ کتاب درسی)

۱۱- فرسایش خاک و کشاورزی

(صفحه ۵ کتاب درسی)

۱۲- الف) خشک

(صفحه ۷ کتاب درسی)

ب) هوموس یا گیاخاک

(صفحه ۱۱ کتاب درسی)

ج) اکوسیستم

(صفحه ۸ کتاب درسی)

د) سیروزوم

(صفحه ۱۲ کتاب درسی)

ه) سامی

(صفحه ۱۵ کتاب درسی)

۱۳- الف) ۱۲۰۰ متر

ب) ۱۲۱۰ متر

ج) AB، چون فاصله ی خطوط میزان در این ناحیه کم تر است.

$$\frac{1}{300000} = \frac{5}{x} \quad \text{د)}$$

سانتی متر $x = 1,500,000$

کیلومتر $x = 15$

(صفحه ۴۴ کتاب درسی)

۱۴- ب) نادرست - برخاها دو زایدی طویل در جهت باد دارند.

ج) نادرست - بیشترین تأثیر سایش باد در قسمت پایین و نزدیک سطح زمین است.

(صفحه ۶۷ و ۶۸ کتاب درسی)

۱۵- الف) ۲ (گرینلند) ب) ۴ (لایلد) ج) ۱ (نوه) د) ۳ (اسکیموها)

(صفحه ۸۳، ۸۹، ۹۷ و ۱۰۱ کتاب درسی)

۱۶- الف) ۴ (آسمان صاف و درخشان) ب) ۲ (۱۱) ج) ۳ (برزیل و اندونزی)

(صفحه ۷۰، ۷۸ و ۷۹ کتاب درسی)

۱۷- اوپک - چین - فارس - هشتگرد

(صفحه ۱۴۵ کتاب درسی)

۱۸- الف) کناری ب) دره ای ج) سرگردان

(صفحه ۵۴ و ۵۵ کتاب درسی)

-۱۹

قسمت های حوضه ی آبریز	حجم آب	سرعت آب	عملکرد آب
قسمت بالا دست	کم	خیلی زیاد	حمل مواد تخریب شده و حفر بستر رود
قسمت پایین دست	زیاد	بسیار کم	به جای ماندن آبرفت ها

(صفحه ۵۵ کتاب درسی)

۲۰- الف) ۴۰

(صفحه ۶۸ کتاب درسی)

ب) یک مانع کوچک یا بزرگ

(صفحه ۶۸ کتاب درسی)

ج) سیف

(صفحه ۶۸ کتاب درسی)

د) گس

(صفحه ۶۹ کتاب درسی)

ه) شمال چین و اروپای مرکزی

(صفحه ۶۹ کتاب درسی)

جامعه‌شناسی (۲)

- ۱- الف) صحیح (صفحه ۱۰ کتاب درسی)
ب) صحیح (صفحه ۳۹ کتاب درسی)
ج) غلط (صفحه ۴ کتاب درسی)

- ۲- الف) نهاد فرهنگی - فرهنگ عمومی (صفحه ۲۶ کتاب درسی)
ب) فرهنگ - جامعه (صفحه ۲۱ کتاب درسی)
ج) جسم و کالبد - جان و روح است. (صفحه ۲۲ کتاب درسی)

- ۳- ۱) از خود بیگانگی فرهنگی فطری (صفحه ۷۱ کتاب درسی)
۲) غرب زدگی (صفحه ۷۱ کتاب درسی)

فرهنگ	قوانین راهنمایی و رانندگی - ایدئولوژی سوسیالیستی - پوشیدن لباس محلی - خواستگاری
جامعه	مسلمانان - ورزشکاران

(صفحه ۲۱ کتاب درسی)

- ۵- الف) هویت فرهنگی جامعه بر مدار عقاید و ارزش‌های اجتماعی شکل می‌گیرد. هویت فرهنگی هنگامی محقق می‌شود که عقاید و ارزش‌های مشترکی در جامعه شکل گیرد. یعنی هرگاه نوعی از عقاید و ارزش‌ها از سوی افراد جامعه پذیرفته و به رسمیت شناخته شود، هویت فرهنگی بر مدار آن عقاید و ارزش‌ها پدید می‌آید. هویت فرهنگی جامعه پدیده‌ای گسترده‌تر از هویت اجتماعی افراد است. هویت اجتماعی افراد همواره در پرتو هویت فرهنگی جامعه شکل می‌گیرد. (صفحه ۶۳ کتاب درسی)
ب) فرهنگی که متناسب با نیازهای معنوی و روحی افراد عمل نکند و پرسش‌های وجودی آدمیان را درباره معنای زندگی و مرگ پاسخ ندهد و در مسیر غفلت از این پرسش‌ها روزگار بگذراند یا با شکاکیت و پوچ‌نگاری مواجه شود، نشاط زندگی را از دست می‌دهد و با انواع مختلف آسیب‌ها مانند یأس، ناامیدی و خودکشی روبرو می‌شود. (صفحه ۶۶ کتاب درسی)
ج) فرصت‌هایی که افراد در جهان‌های مختلف برای تحرک اجتماعی و کسب هویت‌های اجتماعی جدید دارند، یکسان نیست و هر جامعه به تناسب عقاید و ارزش‌هایی که دارد برخی تغییرات هویتی و تحرکات اجتماعی را تشویق و برخی دیگر را منع می‌نماید. مثلاً: جامعه‌ای که براساس ارزش‌های نژادی شکل می‌گیرد، صرفاً برای یک نژاد خاص امکان تحرک اجتماعی صعودی فراهم می‌آورد. (صفحه ۵۹ کتاب درسی)
د) به فرآیندی که هر فرد برای مشارکت در زندگی اجتماعی دنبال می‌کند و مسیری که برای تکوین و شکل‌گیری هویت اجتماعی افراد طی می‌شود «جامعه‌پذیری» می‌گویند. (صفحه ۵۴ کتاب درسی)
ه) تشویق و تنبیه نسبت به پدیده‌های مختلف فرهنگی یکسان انجام نمی‌شود، هر پدیده فرهنگی به میزان اهمیتی که دارد از تشویق یا تنبیه بیشتری برخوردار است. (صفحه ۵۶ کتاب درسی)
و) رضایت وقتی است که شخصی با میل درونی مطابق اراده دیگری عمل کند. قدرتی که بدون استفاده از زور و با رضایت طرف مقابل به دست می‌آید دارای مقبولیت است، و قدرتی که با مقبولیت همراه باشد و به صورت رسمی پذیرفته شده باشد، اقتدار نامیده می‌شود. مقبولیت در جایی است که قدرت بدون اکراه و بلکه با رضایت فردی باشد که قدرت را می‌پذیرد.

- ز) مشروعیت قدرت به این معناست که قدرت براساس شریعت و موافق با حکم خداوند اعمال شود. مدار مقبولیت، خواست و اراده کسانی است که قدرت بر آن‌ها اعمال شود. اگر کسی که قدرت بر او اعمال می‌شود، از آن‌چه انجام می‌دهد راضی باشد، این قدرت مقبول است؛ و اگر فعالیتش را با اکراه و برای فرار از پیامدهای ناگواری که از طرف صاحب قدرت پدید می‌آید انجام دهد قدرت مقبولیت ندارد. مدار مشروعیت، حق و باطل بودن است، اگر قدرت موافق حکم و قانون و اراده‌ی تشریعی خداوند اعمال شود، مشروع است و اگر قدرت موافق قانون خداوند نباشد، غیرمشروع است. مشروعیت و مقبولیت می‌توانند با یکدیگر جمع شوند و در برخی از موارد نیز جدا از یکدیگر باشند. (صفحه ۸۳ کتاب درسی)

- ح) مقبولیت و مشروعیت در معنای دقیق خود با یکدیگر تفاوت دارند. مقبولیت در جایی است که قدرت بدون اکراه و بلکه با رضایت فردی باشد که قدرت را می‌پذیرد. مشروعیت قدرت به این معناست که قدرت بر اساس شریعت و موافق با حکم خداوند اعمال شود. (صفحه ۸۳ کتاب درسی)
ط) الف) وضع قوانین (قوه مقننه) ب) اجرای قوانین (قوه مجریه) ج) نظارت بر قوانین (قوه قضائیه) (صفحه ۸۷ کتاب درسی)
ی) در یک جهان اجتماعی، نظام سیاسی نمی‌تواند مستقل از نظام‌های اجتماعی دیگر باشد؛ بلکه در تعامل با آن‌ها قرار می‌گیرد. نظام سیاسی، هم بر نظام فرهنگی و اقتصادی اثر می‌گذارد و هم از آن‌ها تأثیر می‌پذیرد. نظام فرهنگی عقاید، ارزش‌ها و اصول حاکم بر نظام سیاسی را تعیین می‌کند و اگر عملکرد نظام سیاسی در جهت عقاید و ارزش‌های فرهنگی جامعه باشد، نظام فرهنگی مقبولیت نظام سیاسی را نیز تأمین می‌کند و اگر نظام سیاسی به دلایل داخلی و یا تحت تأثیر و فشار سیاست‌های خارج از اصول و ارزش‌های فرهنگی عدول کند، نظام فرهنگی زمینه‌ی مقبولیت آن را کاهش می‌دهد.

(صفحه ۸۷ و ۸۸ کتاب درسی)

- ک) انقلاب اسلامی ایران حاصل مقاومت هویت اسلامی جامعه در برابر هجوم سیاسی و اقتصادی غرب بود که به سبب خودباختگی فرهنگی نخبگان و رجال سیاسی به مدت یک سده ادامه داشت. بازگشت ایران به اسلام بازگشت به یک خویشتن صرفاً تاریخی و جغرافیایی که با اندیشه‌های دنیوی غربی تفسیر می‌شد، نبود، بلکه بازگشت به خویشتن الهی و توحیدی بود.

(صفحه ۷۶ کتاب درسی)

- ل) متفکرین ایرانی از دهه‌ی سی به بعد آثاری را در نقد رویکرد تقلیدی به فرهنگ غرب و هویت‌های کاذبی که از این طریق ساخته می‌شد، آثاری با عناوینی نظیر غرب‌زدگی و بازگشت به خویشتن، پدید آوردند برخی از اندیشمندان مسلمان کتاب‌هایی را درباره‌ی خدمات متقابل اسلام و ایران و هم‌چنین فطرت و خویشتن الهی انسان تدوین کردند.

(صفحه ۷۵ کتاب درسی)

- م) جهان غرب در طی جنگ‌های صلیبی، پس از روبرویی با فرهنگ اسلامی، تحولاتی هویتی پیدا کرد و بار دیگر با عبور از عقاید و ارزش‌های مسیحیت قرون وسطی، به عقاید و ارزش‌های دنیوی و سکولار روی آورد و هویت جدیدی پیدا کرد. (صفحه ۷۰ کتاب درسی)

- ن) لیبرال دموکراسی وقتی با مردمی مواجه می‌شود که ارزش‌های دیگر، نظیر عدالت را مهم‌تر از ارزش آزادی می‌دانند یا حقیقت را به اراده‌ی الهی باز می‌گردانند و از مسئولیت انسان در برابر این حقیقت سخن می‌گویند دچار تناقضی می‌شود که از حل نظری آن عاجز است. برخی از نظریه‌پردازان لیبرال دموکرات، فردی را که از حدود این نظام سیاسی خارج شود، شایسته‌ی رأی دادن نمی‌دانند. دانشمندان علوم سیاسی از تناقضی که از نارضایتی مردم نسبت به نظام سیاسی لیبرال دموکراسی به وجود می‌آید، با عنوان پارادوکس دموکراسی یاد می‌کنند.

(صفحه ۹۳ کتاب درسی)

- س) جمهوری اسلامی نوعی نظام سیاسی است که در جهان اسلام مورد توجه امت اسلامی قرار گرفته است، عنوان «جمهوری» در این ترکیب به معنای به‌رسمیت شناختن حضور مؤثر مردم در نظام سیاسی است و کلمه‌ی «اسلامی» نشان دهنده‌ی این است که فعالیت مردم بر مبنای عقاید و ارزش‌های اجتماعی اسلام سازمان پیدا می‌کند. (صفحه ۹۳ و ۹۴ کتاب درسی)
ع) در عقاید اسلامی احکام و مقررات با خواست مردم، انبیا و اولیای الهی تعیین نمی‌شوند، بلکه با اراده و مشیت خداوند شکل می‌گیرند. در این دیدگاه عقل و وحی دو وسیله‌ی شناخت ارزش‌های الهی و احکام و مقررات اجتماعی هستند و انسان‌ها مسئولیت شناخت و اجرای آن‌ها را به عهده دارند.

(صفحه ۹۴ کتاب درسی)

- ف) هر نظام سیاسی اراده‌های اجتماعی را به سوی ارزش‌ها و اهداف متناسب خود راهبری می‌کند. دانشمندان علوم سیاسی از دیرباز درباره‌ی ارزش‌ها و آرمان‌هایی که نظام‌های سیاسی مختلف دارند، به بحث پرداخته‌اند. عدالت، امنیت، استقلال، آزادی، رفاه، عزت، سعادت، فضیلت، حقیقت، سلطه بر طبیعت و دیگران، تشکیل امپراطوری و حکومت جهانی از جمله اهداف و ارزش‌هایی است که نظام‌های مختلف با آن‌ها سنجیده و با ارزیابی می‌شوند. داوری درباره‌ی هر یک از ارزش‌های فوق، مبتنی بر عقاید و جهان‌بینی افرادی است که به داوری می‌پردازند.

- کسانی که جهان‌بینی دنیوی دارند و معرفت علمی را به دانش حسی و تجربی، محدود می‌کنند، معتقدند که اولاً هر یک از ارزش‌های فوق تنها در چارچوب زندگی دنیوی و این جهان می‌توانند قابل دسترس باشند و ثانیاً به دلیل این که علم تجربی نمی‌تواند داوری ارزشی داشته باشد ما روش علمی برای گزینش و ارزیابی هیچ یک از این ارزش‌ها نداریم. (صفحه ۸۹ کتاب درسی)

منطق

۱- الف) بله؛ زیرا برای به‌دست آوردن نقیض قضیه‌ی شخصی فقط تغییر نسبت

(کیفیت) کافی است. (صفحه‌ی ۴۸ کتاب درسی)

ب) «بعضی نارنجی‌ها لباس هستند.» (صفحه‌ی ۵۱ کتاب درسی)

ج) تمثیل، سرایت دادن حکم یک موضوع به موضوع دیگر، به‌دلیل مشابهت آن دو

با یکدیگر است. (صفحه‌ی ۵۶ کتاب درسی)

د) زیرا ملاک قبول یا رد کردن یک نظر یا یک علم و عقیده، درست یا غلط بودن

آن است، نه قدیم و جدید بودن، البته باید محدوده‌ی هر کدام تعیین شود و از هر

کدام در محدوده‌ی خود بهره برد. (صفحه‌ی ۷۶ کتاب درسی)

ه) خطابه، سخنی است که برای تشویق مردم به انجام یا ترک عملی از طریق

تحریک عواطف و اقناع آن‌ها مورد استفاده قرار می‌گیرد. (صفحه‌ی ۸۴ کتاب درسی)

۲- الف) صحیح ب) غلط ج) صحیح د) غلط

(صفحه‌ی ۳، ۳۵، ۵۱، ۵۲، ۴۵ و ۸۳ کتاب درسی)

۳- الف) حیوان ناطق ب) عرض خاص ج) شخصیه د) حملی - شرطی ه) ناقص

و) تساوی ز) جنس قریب (صفحه‌های ۱، ۲۲، ۴۸، ۶۲، ۲۷، ۱۴ و ۲۳ کتاب درسی)

۴- الف) ۱) تمثیل ۲) استقرای ناقص (مصفه‌ی ۵۶ و ۵۷ کتاب درسی)

ب) ۱) شکل سوم - بعضی دونده‌ها علف‌خوار هستند. ۲) شکل دوم - هیچ انسانی

کاتب نیست. (صفحه‌های ۶۳، ۶۶ و ۶۷ کتاب درسی)

ج) ۱) عدم وجود حد وسط ۲) غلط بودن محتوا و ماده‌ی مقدمه‌ی دوم

(صفحه‌ی ۸۷ کتاب درسی)

د)

متضاد قضیه	نقیض قضیه	عکس مستوی قضیه	اصل قضیه
هر انسان متعه‌دی بی تفاوت است.	بعضی انسان‌های متعه‌د بی تفاوت هستند.	هیچ بی تفاوتی انسان متعه‌د نیست.	هیچ انسان متعه‌دی بی تفاوت نیست.

(صفحه‌ی ۴۵ و ۵۱ کتاب درسی)

فلسفه‌ی سال سوم

۱- الف) گرگیاس

ب) سقراط

ج) پروتاگوراس

(صفحه‌ی ۱۹ و ۳۶ کتاب درسی)

۲- الف) غلط

ب) غلط

ج) صحیح

د) غلط

(صفحه‌های ۲، ۱۶، ۱۸ و ۳۶ کتاب درسی)

۳- الف) اصالت فرد و اصالت جامعه - انسان و پایگاه طبقاتی او

ب) دگرگونی‌های طبیعت

ج) علت صوری

د) پروتاگوراس

ه) مصر و بین‌النهرین

(صفحه‌های ۸، ۱۶، ۱۷، ۱۹ و ۵۴ کتاب درسی)

۴- الف) برای مثال علت قرمز شدن رنگ تورنسل مجاورت با اسید است درواقع این

قانون به ما می‌گوید امکان ندارد که تورنسل قرمز شود مگر این که در مجاورت با

اسید باشد و این اسید است که علت قرمز شدن رنگ تورنسل است.

(صفحه‌ی ۵ کتاب درسی)

ب) در مکتب فلسفی مارکسیسم، این اعتقاد وجود دارد که هر فرد، بسته به این که

به کدام یک از طبقات اقتصادی جامعه تعلق داشته و در کدام دوره از تاریخ زندگی

کند، دارای عقاید و فرهنگ و ارزش‌ها و آرمان‌های خاصی است. در این مکتب،

انسان مانند یک قطعه موم فرض شده است که خودش نمی‌تواند به خودش شکلی

بدهد و در دست شرایط اقتصادی و اجتماعی زمانه‌ی خود شکل می‌گیرد.

(صفحه‌ی ۸ کتاب درسی)

ج) یک عالم موجودات را از لحاظ صفت و خصوصیت آن‌ها مورد توجه و بررسی

قرار می‌دهد اما یک فیلسوف به دنبال جستجوی احکام و قواعدی برای هستی و

وجود است. (صفحه‌ی ۱۲ کتاب درسی)

د) او می‌گوید: سوفسطائیان در برابر مزد خود به قصد فریب سخن می‌گویند و

می‌نویسند و هیچ کمکی به کسی نمی‌کنند زیرا هیچ یک از آن‌ها دانا نبوده و

نیست. (صفحه‌ی ۱۸ کتاب درسی)

ه) افلاطون در رساله‌ی تئیتوس به تفصیل آراء نادرست درباره‌ی شناخت و

معرفت را پیش می‌کشد و با انتقاد از آن‌ها، هیچ یک را شایسته‌ی نام شناسایی

واقعی نمی‌داند. اما در رساله‌ی جمهوری که به موضوعات متنوعی اختصاص دارد

سهمی را هم به بیان آراء خود درباره‌ی شرایط شناسایی حقیقی اختصاص می‌دهد.

(صفحه‌ی ۳۹ کتاب درسی)

و) ارسطو فلسفه را دانشی می‌داند که درباره‌ی علل اولیه هستی بحث می‌کند و

وظیفه‌ی فیلسوف را تفسیر جهان هستی از افق علل چهارگانه می‌داند.

(صفحه‌ی ۵۹ کتاب درسی)

۵- الف) از آن خداوند است. کسی که حکم خدا را بیان کند. (صفحه‌ی ۹ کتاب درسی)

ب) بحث شناخت یا بحث معرفت

(صفحه‌ی ۷ کتاب درسی)

ج) ایونیا - حدود ۶ قرن پیش از میلاد

(صفحه‌ی ۱۷ کتاب درسی)

د) سوفیست‌ها

(صفحه‌ی ۲ کتاب درسی)

ه) مبحث معرفت یا تعریف

(صفحه‌ی ۳۷ کتاب درسی)

روان‌شناسی

۱- الف) فیزیولوژیک

ب) پیش‌بینی

ج) انسان‌گرا

د) پل بروکا

ه) وابسته

و) رنشن - یادگیری

ز) بحران

ح) صفات ثانویه جنسی

ط) منفعت شخصی

ی) دیررس - زودرس

(صفحه ۲ کتاب درسی)

(صفحه ۵ کتاب درسی)

(صفحه ۱۵ کتاب درسی)

(صفحه ۱۰ کتاب درسی)

(صفحه ۲۰ کتاب درسی)

(صفحه ۳۲ کتاب درسی)

(صفحه ۳۹ کتاب درسی)

(صفحه ۵۵ کتاب درسی)

(صفحه ۶۱ کتاب درسی)

(صفحه ۵۷ کتاب درسی)

۲- الف) صحیح است. این پرسش که «انسان چگونه رفتار می‌کند؟» پرسشی است که بشر از آغاز خلقت با آن روبه‌رو بوده و در آینده نیز با آن روبه‌رو خواهد بود. روان‌شناسی در پی یافتن جواب پرسش‌هایی است که ذهن انسان‌ها را به خود مشغول کرده است.

ب) گزینه ی «د» صحیح است. نظریه ی فروید و هم‌چنین روش درمان او، هر دو روان‌کاوی نامیده می‌شود.

ج) گزینه ی «د» صحیح است. دو سال اول زندگی را دوره ی طفولیت می‌نامند که یکی از دوره‌های رشد است و سریع‌ترین تغییرات در آن اتفاق می‌افتد.

(صفحه ۴۳ کتاب درسی)

د) گزینه ی «د» صحیح است. در جریان رشد ناگهانی، نیاز به کلسیم، آهن و روی برای رشد استخوان‌ها و ماهیچه‌ها ۵۰ درصد بیش از دو سال قبل از آن است.

(صفحه ۵۵ کتاب درسی)

ه) صحیح است. دخترانی که عموماً غیرفعال‌اند، زودتر از متوسط دختران بالغ می‌شوند.

و) گزینه ی «الف» صحیح است. طبق نمودار ۲-۳ صفحه ۷۸ کتاب.

(صفحه ۷۸ کتاب درسی)

ز) گزینه ی «ج» صحیح است. در حالت نوک زبانی که برخی آن را به عطسه تشبیه کرده‌اند، فرد به بسیاری از ویژگی‌ها و خصوصیات کلمه دسترسی دارد، ولی نمی‌تواند کلمه‌ی مناسب و مورد نظر را پیدا کند.

(صفحه ۱۰۳ کتاب درسی)

ح) گزینه ی «د» صحیح است. تعارض‌های گرایش - اجتناب به سختی قابل حل هستند؛ زیرا از یک سو به سمت هدف خواستنی رفتن منجر به دلهره و اضطراب می‌شود و از سوی دیگر فرار و عقب‌نشینی از آن باعث ایجاد ناکامی و بی‌کفایتی در شخص می‌شود.

(صفحه ۱۲۹ و ۱۳۰ کتاب درسی)

۲- الف) پیش فرض بنیادین رویکرد رفتاری بر این نکته است که تمام رفتارهای ما اکتسابی است و هنگامی که ما به دنیا می‌آییم، شبیه یک جعبه ی تو خالی و یا لوح سفیدی می‌باشیم.

(صفحه ۱۳ کتاب درسی)

ب) ابراهام مازلو به‌عنوان یک روان‌شناس انسان‌گرا این رویکرد را نیروی سوم در روان‌شناسی نام‌گذاری کرد.

(صفحه ۱۵ کتاب درسی)

ج) از لحاظ واژه‌شناسی علمی، «متغیر مستقل» را علت و «متغیر وابسته» را معلول گویند.

(صفحه ۲۱ کتاب درسی)

د) در تحقیقات کاربردی، هدف استفاده‌ی عملی از یافته‌های روان‌شناسی در زندگی روزمره است.

(صفحه ۲۴ کتاب درسی)

ه) منظور از سازگاری این است که فرد قادر است خود را با تقاضاها و شرایط محیط کنونی‌اش هماهنگ سازد.

(صفحه ۳۷ و ۳۸ کتاب درسی)

و) نوزادی که در دوره ی جنینی دچار سوء تغذیه شده باشد ممکن است کم تحرک، کج خلق و تحریک‌پذیر باشد.

(صفحه ۴۲ کتاب درسی)

۴- الف) نظریه‌ی علمی یا تئوری، یک نظام کلی برای تبیین پدیده‌ی مورد نظر است. یک نظریه‌ی علمی از طریق دو فرایند مکمل، استقرا و قیاس انجام می‌شود اما اولین قدم در ایجاد دانش، استقراست که از طریق جمع‌آوری داده‌های منظم با روش تجربی امکان‌پذیر می‌شود. روش دیگر، ارائه‌ی یک نظریه‌ی علمی از طریق «قیاس» است. در این روش، دانشمندان پس از مشاهدات اولیه، یک حدس اولیه‌ی قابل بررسی تجربی درباره‌ی پدیده‌ی مورد نظر ارائه می‌دهد که به آن فرضیه می‌گویند.

(صفحه ۶ و ۷ کتاب درسی)

ب) رویکرد در روان‌شناسی، راهی برای توضیح و تبیین رفتار و روش‌ها و شیوه‌هایی است که بتوان از طریق آن رفتار را بررسی نمود. پنج رویکرد اصلی در روان‌شناسی، شامل رویکردهای زیست‌شناختی، روان‌کاوی، رفتارگرایی، شناختی و انسان‌گراست.

(صفحه ۹ کتاب درسی)

ج) رفتار درمانی یکی از یافته‌های رویکرد رفتاری است. هدف در رفتار درمانی آن است که رفتارهای ناسازگارانه را حذف و رفتارهای مطلوب را جایگزین سازند. یک مثال از این روش، حساسیت‌زدایی منظم است. برای مثال، به فردی که اختلال اضطرابی هراس دارد، ابتدا آموخته می‌شود که آرام شود. به تدریج عامل ترس‌زا را در فرایند گام‌به‌گام به فرد ارائه می‌دهند تا جایی که او بتواند تماس واقعی و بدون اضطراب با آن داشته باشد. مثال دوم بی‌زاری درمانی است که اصولاً برای درمان اعتیاد یا دیگر رفتارهای ناخواسته مورد استفاده قرار می‌گیرد.

(صفحه ۱۳ کتاب درسی)

د) نمی‌توان تصویر واحدی از رشد برای همه‌ی فرهنگ‌ها، طبقات اجتماعی و یا گروه‌های نژادی مختلف قائل بود. هر جامعه الگوهای ویژه‌ای از باورها، ارزش‌ها، عادات، رسوم و مهارت‌ها دارد که آن را به نسل‌های بعدی خود منتقل می‌کند. این الگوهای اجتماعی و فرهنگی، تأثیر زیادی در به وجود آمدن صفات و شایستگی‌ها در فرد دارند. رشد به واسطه‌ی تغییرات اجتماعی از قبیل حوادث تاریخی (جنگ‌ها، تکنولوژی) و جنبش‌های اجتماعی تأثیر زیادی می‌پذیرد. هر نسل به شیوه‌ی خودش رشد می‌کند و هر نسلی دنیا را برای نسل بعدی تغییر می‌دهد.

(صفحه ۳۶ کتاب درسی)

ه) این دوره، دوره‌ی گذر از کودکی به نوجوانی است و برای نوجوانان این سؤال مهم مطرح می‌شود که «من کیستم؟»، آن‌ها به دنبال هویت شغلی و اجتماعی خود هستند. از این رو در ایفای نقش خود به‌عنوان یک بزرگسال در گنجی و ابهام به سر می‌برند. در این دوره، هم‌سالان از عوامل مهم اجتماعی در شکل‌گیری شخصیت نوجوان به‌شمار می‌روند.

(صفحه ۴۰ کتاب درسی)

و) کودک تقریباً ۷۰ درصد از وقت خود را می‌خواهد. در طول سال اول به تدریج، وقت کم‌تری به خواب و وقت بیش‌تری برای توجه به محیط پیرامون اختصاص پیدا می‌کند. رشد جسمانی از تولد تا ۲ سالگی رشد چشمگیری دارد به‌طوری که قد و وزن او در طول این ۲ سال به سرعت افزایش پیدا می‌کند و حدوداً وزن بدنش ۴ برابر و قد او ۲ برابر می‌شود. رشد طبیعی و تدریجی مغز امکان رشد مهارت‌های حرکتی از بازتاب‌ها تا اعمال داوطلبانه مثل چنگ زدن و راه رفتن را به‌وجود می‌آورد. هماهنگی حرکات دست و چشم از حدود ۶ ماهگی به بعد شکل می‌گیرد.

(صفحه ۴۳ کتاب درسی)